Raz lovil a deväť hradov skolil – rozhovor s Lovcom hradov

„Vždy, keď idem do Trenčína a vidím hrad, mi srdce zajasá!“

Erik Koncz

Lovec hradov, to je prezývka Lukáša Malečeka, ktorý v roku 2020 založil na facebooku skupinu *Hrady, zrúcaniny a zaniknuté hrady*. Pravidelné zdieľanie zážitkov, motivovanie cestovať na hrady a iné pamiatky, či široká interakcia zakladateľa s fanúšikmi priniesli značný nárast priaznivcov. Dnes má skupina cez 60 tisíc členov, Lukáš vlastný profil *Lovec hradov* a blog, na ktorý pravidelne prispieva. Ako táto myšlienka vznikla, čo v nej vidí, a ako sa mu darí motivovať ľudí? Aj na tieto otázky zodpovedal *Lovec hradov* počas rozhovoru.

Pekný deň, Lukáš. Priznám sa, že som jeden z tvojich fanúšikov a veľmi obdivujem tvoju prácu v tomto smere. Je naozaj zaujímavé pozerať a čítať tvoje príspevky o stovkách hradov, ktoré si navštívil. A čo viac, obdivujem ako ľudí motivuješ k spoznávaniu svojho kraja. Ale skúsme začať od začiatku. Čo ťa priviedlo k myšlienke cestovania a popularizovania hradov?

Ahoj. Veľmi pekne ti ďakujem a som rád za túto príležitosť. Myslím, že *Lovca hradov* som mal vždy v sebe, keďže môj záujem o hrady začal v detstve, ktoré som strávil v Trenčíne *„pod hradom“*, hrávali sme sa na južnom opevnení a postupne som začal navštevovať okolité hrady. Samozrejme, ešte nie v takom počte, boli to naozaj iba príležitostné návštevy v okolí Trenčína. Keď sa nám s manželkou narodili deti, začali sme ich postupne smerovať, aby mali vzťah k svojmu rodnému kraju a jeho dejinám. Navštevovali sme spoločne prvé hrady, a keď ich bolo 10, bol som na seba veľmi pyšný. Neskôr ma práca zaviedla do zahraničia a nedávna pandémia výrazne zasiahla moje cestovanie domov. Myslím, že to bolo takým zlomom, keďže cestovanie medzi krajinami znamenalo aj dosť dlhú karanténu. Hľadal som preto možnosti, čo robiť v Rakúsku. Priznám sa, navštevovať hrady mi najprv vôbec nenapadlo. Až ma jednu sobotu pozval kolega na grilovačku a všimol som si, že majú nad dedinou hrad. Presvedčil som ho, že sa naň určite musíme ísť pozrieť. Takto postupne som v Rakúsku začal navštevovať hrady vo svojom užšom i širšom okolí. Kade som chodil, tade som fotil, a keď som sa vrátil na Slovensko, už som mal v Rakúsku navštívených 40 hradov.

To znie dobre, 40 hradov možno viacerí z nás nenavštívia za celý život. A ako sa tvoje nadšenie premietlo do facebookovej skupiny a blogu? Ako vznikla myšlienka *Lovca hradov*?

Keďže som s návštevou hradov neprestal, fotky a zážitky pribúdali. Vytvoril som na facebooku skupinu *Hrady, zrúcaniny a zaniknuté hrady*. Tam ma komunita začala viac povzbudzovať v navštevovaní hradov. Táto podpora pre mňa veľa znamenala a postupne som začal aj cielene zverejňovať moje názory, tipy a triky ohľadom výletov.

Pracujem vo Viedni, ktorá je síce pekná a historická, ale odísť z veľkomesta do prírody, napríklad aj na hrad, má predsa len svoje čaro. Ja som hlavne

Lukáš so svojou rodinkou na hrade.

turista, či cestovateľ, určite nie som historik, ani sa nehrám na žiadneho odborníka. História a objavovanie ma však istým spôsobom napĺňajú.

Takže sa prostredníctvom facebooku a blogu delíš o svoje nadšenie?

Áno, aj. Chcem ľudí motivovať a informovať ich o možnostiach výletov, o náročnosti túr, k čomu, samozrejme, patria aj prípadné zaujímavosti. Dôležité je, že vždy ide o môj osobný pohľad na vec. Uvedomujem si, že pre niekoho môže byť mnou zvolená trasa ťažšia, aj keď pre mňa bola ľahká. Všetci sme predsa iní a každý máme svoje limity. Rovnako aj blog, ktorý píšem. Tiež ide v prvom rade o môj vlastný názor a môj pohľad na vec, ktorý určite nechcem nikomu vnucovať. Na druhej strane nechcem zdieľať informácie o veciach, ktoré som sám nezažil, takže hodnotím zo svojho uhla pohľadu a svojich skúseností. Vždy ide len o inšpiráciu. ☺ Z každej lokality sa snažím „vyťažiť" čo najviac. Neznamená to hneď nejaké závratné tempo túr, tie sú vždy pohodovým tempom, no ak sa mi nepodarí navštíviť dané miesto, ešte sa doň vrátim.

Sprostredkovaná osobná skúsenosť je v mnohom nápomocnejšia ako stručný opis cieľovej lokality. Čítal som aj reakcie na tvoje príspevky, a mám pocit, že nie si len inšpiráciou, ale tvoje skúsenosti z hradnej turistiky sa stali doslova návodom. Každý, kto ťa sleduje na sociálnych sieťach, si všimne, za aký krátky čas dokážeš navštíviť množstvo pamiatok. Aký je tvoj recept?

Recept je v podstate jednoduchý. Základom je dobrá organizácia. Nerobím to pre peniaze, je to naozaj len mojou záľubou, baví ma spoznávať hradné lokality, spoznávať mnou nepoznané, a hlavne to chcem robiť. Z tohto dôvodu sa snažím vždy všetko čo najlepšie naplánovať či zorganizovať. Keď mám voľno, snažím sa rozplánovať si voľný čas dopodrobna, aj 10 až 14 dní vopred. Vytvorím si tak harmonogram, ktorý sa snažím dodržovať. Ale nie je to len o hradoch. Počas víkendov, keď som doma, máme s rodinou vždy spoločné výlety a pod. Záleží od počasia, chodíme na ryby, do prírody.

Vždy cestuješ s niekým?

V Rakúsku chodím väčšinou sám, ale na Slovensku, buď idem s rodinou alebo sa dohodnem s priateľmi, záleží od situácie a okolností.

Zaujímalo by ma, aký je denný rekord *Lovca hradov* v ich návšteve? Máš aj svojho obľúbenca?

Jednodňový rekord mám deväť hradov. Bolo to v Rakúsku spolu s kamarátom, ktorý lokality už poznal, takže opäť veľmi výrazne zasiahla organizácia. Obľúbený hrad je Uhrovec. Veľmi sa mi páči výnimočnosť tejto zrúcaniny a ešte viac aktivizácia dobrovoľníkov, ktorí pracujú na jeho obnove. No všeobecne sa mi najviac páči územie západného Slovenska, Trenčín a okolie, a to vďaka vysokej koncentrácii hradov.

Máš v rámci turistiky niečo preferované, alebo naopak menej?

Vždy je to o tom, čo mám možnosť navštíviť a čo ma napĺňa. Nevyberám si striktne typ stavby, preferujem však, prekvapivo, hlavne hrady a zrúcaniny. Ale v podstate mi to je jedno, dôležité je, aby ma miesto niečím zaujalo a napĺňalo. Napríklad, reprezentačné sídla veľmi nemusím, ale aj to je o aktuálnej nálade. Vždy sa teším na každé nové miesto, ktoré navštívim, a to mi dodáva veľkú energiu. Rovnako rád si pozriem múzeá a prehliadky v hradoch.

Na svojich cestách si neobišiel ani Hont. Čo ťa najviac oslovilo?

Boli sme v tejto oblasti na predĺžený víkend v Banskej Štiavnici. Veľmi pekné mesto, v ktorom sme nevynechali Starý zámok, ale ani Glanzenberg nad mestom. V rámci víkendu sme navštívili aj neďaleký hrad Sitno. Avšak pri inej príležitosti sme navštívili aj Bzovík a Čabraď. Práve Čabraď sa mi v Honte páčil najviac. Dlho som sa tešil na jeho návštevu. Neodradilo ma ani výstraha: *„len na vlastné riziko!“*, ktorá tam práve bola, keďže prebiehala poľovačka. Z celého regiónu mám veľmi pozitívny dojem a rád by som sa vrátil pozrieť napr. Starú Litavu, ale aj maďarskú časť Hontu, tam som zatiaľ navštívil len jeden hrad.

Okrem lovenia hradov a aktivitách v skupine, či blogu, sa venuješ aj veľmi záslužnej činnosti. Organizuješ skupinové stretávky na rôznych hradoch a nedávno si začal robiť besedy v školách.

Stretnutia na hradoch organizujem za účelom pomoci danému hradu a zároveň sa rád stretnem so svojimi fanúšikmi. Tento rok bola stretávka na hrade Tematín, kde sa nám podarilo vyzbierať pre hrad vyše 800€. Veľmi si vážim prácu dobrovoľníkov. Na slovenských hradoch má skoro každá zrúcanina svoje združenie. Snaha o opravu a obnovu hradov či areálov je tu naozaj veľká. Páči sa mi taká tá záľuba ľudí obliecť si cez víkend montérky a ísť pracovať.

A školské besedy? Z čoho pramení táto iniciatíva?

Popravde, začalo to nejako spontánne, viac-menej ako jednorazovka, no skúsil som ponúknuť túto možnosť na svojej stránke a postupne ma oslovujú školy. Deťom hovorím svoje zážitky, snažím sa ich naučiť niečo o správaní na hradoch, o tom, že tam fungujú dobrovoľníci, o správaní v prírode. Pomocou prezentácie ukážem fotografie z navštívených hradov a s deťmi sa o nich rozprávame. Musím to však vždy dobre zorganizovať. Snažím sa prednášku spojiť ešte s ďalším cieľom cesty, nakoľko sponzorov nemám a od škôl si nenárokujem odmenu. Chcem to robiť, baví ma to a som rád, že môžem deťom sprostredkovať zaujímavé informácie takéhoto druhu a motivovať ich.

Výhľad z bašty na Bzovíku.

Vnútorná časť hradu Čabraď.

Na Slovensku máme približne 425 kaštieľov a 180 hradov a zámkov, spolu so zrúcaninami, z toho v Honte sa nachádzalo takmer 20 hradov a omnoho viac kaštieľov a kúrií. Veľmi sa teším, že sú medzi nami ľudia, ktorí si vážia ich odkaz, či už ide o nadšencov ako je Lukáš, rôzne občianske združenia zoskupujúce dobrovoľníkov aj odborných pracovníkov, vedcov. Všetci majú jasný cieľ, nie len zachovať odkaz minulosti pre ďalšie generácie, ale hlavne pochopiť ho a šíriť jeho dôležitosť ďalej. Ďakujem Lukášovi Malečkovi za zaujímavý a podnetný rozhovor.